

Trawsnewid Gwasanaethau Cymunedol

Asesiad o Anghenion Ardal Leol 2021-22

ARFON

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd Prifysgol
Betsi Cadwaladr
University Health Board

CYDWEITHREDFA GWELLA GWASANAETHAU
GOFAL A LLESIANT **GOGLEDD CYMRU**

NORTH WALES SOCIAL CARE AND WELL-BEING
SERVICES IMPROVEMENT COLLABORATIVE

CYNNWYS

RHAGARWEINIAD	3	Y SBOTOLAU AR ARFON.....	15
GWYNEDD FEL PENTREF O 100 O BOBL		IECHYD MEDDWL POBL ARFON	16-17
EIN POBLOGAETH.....	4-7	BYW GYDA CHYFLWR TYMOR HIR	
YN EIN PENTREF	8-9	YN ARFON.....	18-19
YNGHYLCH ARFON	10-11	YMGYSYLLTIAD POBL GYDA	
BYWYD YN ARFON	12-13	GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL	
IECHYD CORFFOROL POBL		YN ARFON.....	20-21
YN ARFON.....	14	PROFFILIAU'R ARDAL LEOL:	
		RHESTR O'R FFYNONELLAU DATA.....	22-25

RHAGARWEINIAD

Mae Proffiliau Ardal Leol wedi cael eu datblygu fel rhan o Raglen Trawsnewid Gwasanaethau Cymunedol y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, gyda'r bwriad o gefnogi datblygiad cynllunio strategol yn seiliedig ar leoedd a chomisiynu ar gyfer iechyd a gofal ar draws y rhanbarth.

Mae Proffil wedi cael ei ddatblygu ar gyfer pob un o'r **14 ardal iechyd a gofal cymdeithasol leol integredig** yng Ngogledd Cymru. Diffinnir ardal leol fe

Ardal ddaearyddol, sy'n dod ynghyd â holl wasanaethau lleol sy'n rhan o ddarparu gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol ar gyfer yr ardal. Mae ardal leol yn gwasanaethu poblogaeth o rhwng 25 a 100,000 o bobl.

Mae ein hardaloedd lleol yn seiliedig yn bennaf ar ffiniau clwstwr meddyg teulu.

Mae Proffiliau Ardal Leol yn dod a data a mewnwelediad ynghyd gan asiantaethau gwahanol er mwyn adeiladu darlun cyflawn o anghenion a chryfderau cymunedau gwahanol ar lefel leol, ronynnol. Mae'r mewnwelediad hyn yn cael ei ddefnyddio i siapio blaenoriaethau ar gyfer y lleoliad ac yn mynegi uchelgais cytunedig, cyfun i iechyd a gofal pobl leol a'r gwasanaethau maent yn eu derbyn.

Bydd y data hefyd yn cael ei ddefnyddio yn barhaus er mwyn addasu blaenoriaethau a galluogi partneriaid i ddwyn ei gilydd i gyfrif ar gyfer darparu eu huchelgeisiau.

Mae'r Proffiliau Ardal Leol a ddatblygwyd gan y Rhaglen Drawsnewid Gwasanaethau Cymunedol yn waith sy'n dal i gael ei ddatblygu, a bydd yn parhau i addasu a thyfu wrth i'r ystod a math o wybodaeth sydd ar gael ar ôl troed lleol, gronynnol, gynyddu. Er hynny, maent yn cynrychioli cam sylweddol i wireddu ein huchelgais cyfunol i gynllunio a darparu gofal a chymorth mewn ymateb i anghenion ein cymunedau lleol.

GWYNEDD

FEL PENTREF O 100 O BOBL

EIN POBLOGAETH

Yn ein pentref...

OEDRAN

17
person rhwng
0 ac 15
mlwydd oed

124,560

yw poblogaeth ein preswylwyr fel arfer yng **NGWYNEDD** yn 2019, yn ein pentref o 100, mae pob unigolyn yn cynrychioli 1,245 o bobl

65 mlwydd oed a hŷn
Gynyddu
20
**MLYNEDD
NESAF**

Disgwylir i'r nifer o bobl dros 65 oed gynyddu dros yr 20 mlynedd nesaf

23
person
65 mlwydd
oed a hŷn

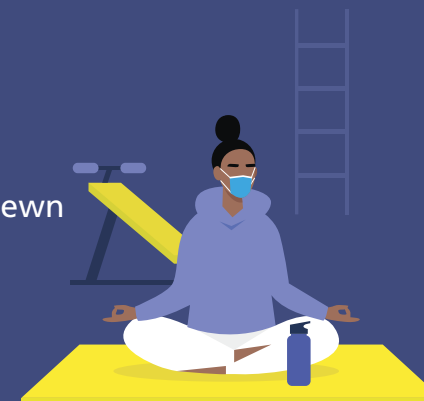
17
65 mlwydd
oed a hŷn
yn byw ar eu pen eu hunain

IECHYD A LLES

Iechyd da

83
Oedolyn mewn
iechyd da

62
Oedolyn hŷn
mewn iechyd
da

8 Oedolyn ddim yn gallu rheoli o leiaf un gweithgaredd hunan-ofa

Defnyddio Gwasanaeth

7 Oedolyn
yn derbyn
gwasanaeth
gan ofal
cymdeithasol

O'r rheiny,
mae
6
ohonynt yn
65 oed

GWYNEDD

FEL PENTREF O 100 O BOBL

EIN POBLOGAETH

Yn ein pentref...

66

Yn siarad Cymraeg

4

Person o grŵp lleiafrifoedd ethnig

PENDERFYNFYDDION EHANGACH IECHYD

Tlodi plant

O'r 100 o blant yn
ein pentref...

18

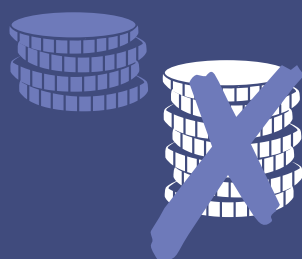
yn byw mewn tlodi

Diweithdra

26

Oedolyn yn
ddi-waith

Ymdeimlad o gymuned

52

Oedolyn yn
teimlo'n rhan o'u
cymuned

Unigrwydd

16

Oedolyn yn
teimlo'n unig

YMDDYGIAD FFORDD O FYW

Pwysau iach

39

Oedolyn o
bwysau iach

70

O blant o
bwysau iach

Gweithgarwch corfforol

32

Oedolyn yn
anweithgar
yn gorfforol

Maeth

31

Oedolyn yn bwyta
5 dogn o ffrwythau
a llysiau'r dydd

Ysmygu

11

Oedolyn
yn ysmygu

Alcohol

16

Yn yfed dros
y canllawiau
argymelledig

IECHYD MEDDWL AC ANABLEDD

Iechyd meddwl

3

Oedolyn
yn derbyn
cefnogaeth
gyda'u iechyd
meddwl

Anabledd dysgu

1

Person wedi
cofrestru anabledd
dysgu

ARFON

FEL PENTREF O 100 O BOBL

Yn ein pentref...

IECHYD A LLES

2
Person â
Ffibrilio Atrïaidd

1
Person ag
osteoporosis

6
Person â
diabetes

2
Person wedi
cael strôc

3
Person â Chlefyd
Coronaidd y Galon

1
Person ag
arthritis gwynegol

7
person dros
eu pwysau

1
Person ag
epilepsi

1
Person â
methiant y galon

3
person â chlefyd
rhwystrol cronig
yr ysgyfaint

0
Person yn
derbyn gofal
lliniarol

1
Person â
dementia

14
Person â phwysedd
gwaed uchel

7
person ag
asthma

3
Person â
chanser

1
Person wedi derbyn
cefnogaeth ar gyfer
eu hiechyd meddwl

YNGHYLCH ARFON

O'r 124,560 o bobl sy'n byw yng Ngwynedd, mae tua 68,000 o bobl yn byw yna ardal leol **ARFON**. Areal y Gorllewin yw'r mwyaf gwledig â'r poblogaeth leiaf yng Ngogledd Cymru. Bangor yn Arfon yw'r ardal fwyaf dinesig gyda phoblogaeth fawr o fyfyrwyr.

Y bobl...

Mae disgwyl i % poblogaeth Gogledd Cymru gynyddu i 6.7% rhwng 2011 a 2036. Bydd pob Awdurdod Lleol, gan gynnwys **GWYNEDD** yn gweld cynnydd sylweddol yn y niferoedd o bobl dros 85 mlwydd oed

6.7%
Poblogaeth
Gogledd Cymru
Gynyddu
NESAF 25
MLYNEDD

Mae **GWYNEDD** yn cynnwys poblogaeth hyn uwch na chyfartaledd Cymru – 28,380 dros 65 oed.

28,380

cynnydd bach

Mae disgwyl y bydd cynnydd bach mewn pobl rhwng 65 ac 84 oed rhwng 2011 a 2036. Serch hynny, mae disgwyl y bydd cynnydd o 118% yn y bobl dros 85 mlwydd oed

18.1%
o'r boblogaeth yn
ARFON dros 0-15
mlwydd oed.

15.8%
o'r boblogaeth yn
ARFON dros 65
mlwydd oed.

6.9%
o **ARFON** o gefndir
lleiafrifoedd ethnig

67.1%
o'r oedolion yn **ARFON**
yn siarad Cymraeg. Mae
hyn uwchben cyfartaledd
Cymru (18%) a chyfartaledd
BIPBC (33%)

%
Nid yw % o'r oedolion
yng **NGWYNEDD** sy'n
LHD wedi'i ddatgelu

MAE ARFON YN CYNNWYS Y WARDIAU ETHOLIADOL CANLYNOL...

Arllechwedd; Bethel; Bontnewydd; Cadnant; Cwm-y-Glo; Deiniol; Deiniolen; Dewi; Garth; Gerlan; Glyder; Groeslon; Hendre; Hiracl; Llanberis; Llanllyfni; Llanrug; Llanwnda; Marchog; Menai (Bangor); Menai (Caer); Ogwen; Peblig; Penisarwaun; Pentir; Penygroes; Seiont; Talysarn; Tregarth; Waunfawr; Y Felinheli

Ei asedau...

Mae ystod o asedau pwysig o fewn yr ardal leol sydd nid yn unig yn helpu darparu gofal iechyd a chymdeithasol, ond yn cefnogi iechyd a lles yr holl boblogaeth.

Yn ARFON, y rhain yw...

BYWYD YN ARFON

Mae gan iechyd gyswilt hollbwysig gydag addysg; mae iechyd a lles yn gysylltiedig â phresenoldeb a chyrhaeddiad gwell, sydd yn ei dro yn arwain at gyfleoedd cyflogaeth gwell a dewisiadau gyrfa ehangach.

Erbyn 30, mae disgwyl i'r sawl â'r lefel uchaf o addysg fyw 4 blynedd yn hirach na'r sawl â lefelau isel o addysg. Addysg yw'r penderfynydd cymdeithasol mwyaf pwysig y gellir ei addasu o ran iechyd, ac mae'n hyrwyddol ac yn amddiffynol, gall sbarduno dyfodol iachach, lliniaru pwysau cymdeithasol a darparu mynediad i gyfleoedd cyflogaeth a bywyd a allai ddiogelu unigolion o anfantais yn ddiweddarach mewn bywyd.

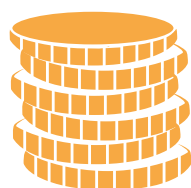
6%

o oedolion yn **ARFON** yn ddi-waith

21.5%

o bobl 16+ yn **ARFON** heb gymwysterau

Mae gan **GWYNEDD** 3 o'r Ardal Gynnyrch Ehangach Haen Is mwyaf amddifad yng Nghymru

18%

o blant yng **NGWYNEDD** yn byw mewn tldi - mae hyn yn is na chyfartaledd Cymru (24%)

23.3%

o aelwydydd yn **ARFON** heb gar neu fan. Mae hyn uwchben cyfartaledd Cymru (22.0%). Mae peidio cael mynediad i gar neu fan yn effeithio ar argaeledd gwasanaethau i'r sawl heb gludiant personol.

Mae % yr aelwydydd heb gar yn y wardiau etholiadol canlynol yn ystadegol sylweddol fwy na chyfartaledd Cymru

- Deiniol (51.4%)
- Hendre (37.8%)
- Hirale (40.1%)
- Marchog (41%)
- Menai (Bangor) (41.5%)
- Peblig (46.6%)

%

Rhagwelir bod

12,421

o bobl yn dioddef tldi tanwydd yng **NGWYNEDD**

Mae ansawdd tai yng **NGWYNEDD** yn waeth o lawer o'i gymharu â Chymru

11% o dai yng **NGWYNEDD** yn ddigartref yn anfwriadol ac angen blaenoriaeth fesul 10,000 o'r boblogaeth – mae hyn yn llawer is na chyfartaledd Cymru (22.5) 18.9% o bobl yn **ARFON** yn rhentu gan landlord cymdeithasol

4.44%

o oedolion **GWYNEDD** wedi profi newyn oherwydd nid oedd ganddynt ddigon o fwyd

14.06%

o oedolion yng **NGWYNEDD** yn poeni am beidio cael digon o fwyd. Dyma'r uchaf yng Nghymru

13.68%

o oedolion yng **NGWYNEDD** yn cael hi'n anodd bwyta digon o fwyd

85.5%

o bobl yng **NGWYNEDD** yn gallu fforddio gweithgareddau da bob dydd, mae hyn yn debyg i gyfartaledd Cymru.

ASESIADAU
TAI

Mae % asesiadau tai sy'n rhydd o beryglon categori un yng **NGWYNEDD** (55.3%), sydd ystadegol sylweddol o dan gyfartaledd Cymru (68.7%)

5.6%

o boblogaeth **ARFON** yn byw heb Wres Canolog

13.7%

Yn **ARFON** mae 13.7% o aelwydydd un person yn cynnwys pob dros 65 mlwydd oed

IECHYD CORFFOROL POBL YN ARFON

10.8% o boblogaeth **GWYNEDD** yn ysmygu, mae hyn ystadegol sylweddol llai na chyfartaledd Cymru (17.4%)

16.2% o oedolion yng **NGWYNEDD** yn adrodd yfed uwchben y canllawiau a argymhellir

31% o oedolion yng **NGWYNEDD** yn bwyta 5 dogn o ffrwythau a llysiau bob dydd

Mae'r canran o bobl ledled Gogledd Cymru sydd o bwysau iach yn lleihau. Mae gan 39% o oedolion yng **NGWYNEDD** iechyd da. Mae hyn uwchben cyfartaledd Cymru (38%)

69.7% o blant 4 a 5 mlwydd oed yng **NGWYNEDD** o bwysau iach. Mae hyn yn gymesur chyfartaledd BIBC (69.7%) ac yn uwch na chyfartaledd Cymru (73.6%)

Disgwyliad oes Menywod **GWYNEDD** yw 83.5 mlwydd oed, er disgwyliad oes iach yw 71.1 mlwydd oed.

Mae menywod yng **NGWYNEDD** yn treulio 85.2% o'u bywydau mewn iechyd da.

Disgwyliad oes Dynion **GWYNEDD** yw 79.3 mlwydd oed, er disgwyliad oes iach yw 68.2 mlwydd oed.

Mae dynion yng **NGWYNEDD** yn treulio 85.9% o'u bywydau mewn iechyd da

96% o blant **GWYNEDD** yn adrodd eu bod mewn iechyd da/da iawn

20% yn adrodd fod ganddynt salwch tymor hir, a;

7% yn adrodd fod ganddynt salwch cyfyngus tymor hir

87.7 o blant 4+ yng **NGWYNEDD** wedi derbyn pob brechiad

36.9% o famau **GWYNEDD** yn i fwydo o'r fron ar 10 diwrnod

Fodd bynnag....

83.3% o oedolion o oedran gweithio **GWYNEDD** mewn iechyd da - yn uwch na chyfartaledd Cymru (76%) a chyfartaledd BIPBC (78.7%)

Pan mae'n dod i bobl dros 65 mlwydd oed yng **NGWYNEDD**, mae canran uwch o bobl mewn iechyd da (62%) na chyfartaledd Cymru (56.1%)

Y SBOTOLAU AR ARFON

Mae pobl sy'n cymryd rhaglenni sgrinio yn **ARFON** yn uchel:

- Mae pobl sy'n cymryd sgrinio'r coluddyn yn 57.1%, sy'n uwch na chyfartaledd Cymru (55.7%)
- Mae pobl sy'n cymryd sgrinio'r fron yn 72.8% ac yn uwch na'r nifer ar gyfer Cymru (55.7%)
- Mae pobl sy'n cymryd sgrinio serfigol yn 75.3%; ac yn uwch na'r nifer ar gyfer Cymru (76.1%)
- 55.7% o oedolion dros 16 yn **ARFON** yn bodloni canllawiau gweithgarwch corfforol
- 42.5% o oedolion yn **ARFON** o bwysau iach
- 82.6% o oedolion yn **ARFON** yn adrodd fod ganddynt iechyd da/da iawn. Mae hyn yn uwch na chyfartaledd Cymru (77.8%)
- 12.2% o oedolion yn **ARFON** yn adrodd fod ganddynt iechyd gweddol
- 5.1% o oedolion yn **ARFON** yn adrodd iechyd gwael/gwael iawn. Mae hyn yn is na chyfartaledd Cymru (7.6%).

- 17.8% o bobl dros 16 oed yn **ARFON** yn ysmygu. Mae hyn yn is na'r nifer sy'n cael ei amcangyfrif ar gyfer BIPBC (17.9%) a Chymru (19.2%)
- 19.4% o bobl dros 16 yn **ARFON** yn yfed mwy na'r canllawiau - mae hyn yr un fath â chyfartaledd BIPBC (19.4%) ond yn uwch na Chymru (18.9%)
- 24.3% o oedolion yn **ARFON** yn bwyta 5 dogn o ffrwythau a llysiau bob dydd
- 92.1% o blant yn **ARFON** wedi cael dau frechlyn MMR erbyn 5 mlwydd oed
- 87.6% o blant yn **ARFON** sydd wedi cael pob brechlyn erbyn 4 oed

Ym **ARFON** nifer yr oedolion sy'n derbyn brechiad rhag y fflw yw:

- Pobl dros 65 - 67.9%
- Oedolion mewn grwpiau mewn perygl - 42.2%
- Mae 48.6% o blant 2 a 3 oed yn cael brechiad rhag y fflw

IECHYD MEDDWL POBL ARFON

Sgôr iechyd meddwl cyfartalog pobl **GWYNEDD** ydi **52.9** o'i gymharu â chyfartaledd Cymru o **51.4** a chyfartaledd BIPBC o **52.3**. Po uchaf yw'r sgôr y gorau yw'r iechyd meddwl.

Bodddhad bywyd ar gyfer oedolion o oedran gweithio yng **NGWYNEDD** yw 83.3% - mae hyn yr un fath â chyfartaledd BIPBC (83.3%) ond yn uwch na chyfartaledd Cymru 81.8%

Gall arwahanrwydd cymdeithasol leihau annibyniaeth a niweidio iechyd meddwl, ond gall arwain at broblemau gydag iechyd corfforol os yw gwasanaethau megis Meddygon Teulu, deintyddion a hamdden egniol a chyfleoedd cymdeithasol yn anhygyrch. Mae unigrwydd yng **NGWYNEDD** yn broblem fawr. Mae natur wledig yr ardal yn golygu bod mynediad gwael i wasanaethau o ran safbwynt teithio a chludiant. Mae ardaloedd a grwpiau o bobl yng **NGWYNEDD** sydd â lefelau mynediad gwael i dechnoleg ddigidol, sydd efallai'n cyfrannu at arwahanrwydd cymdeithasol hefyd.

Mae bodddhad bywyd ar gyfer oedolion hŷn yn 86.8% sydd yr un fath â chyfartaledd BIP ond yn uwch na chyfartaledd Cymru (84.7%)

Mae teimlad o gymuned a 'pherthyn' yn gysylltiedig iawn â newid mewn ymddygiad iechyd. Mae 52.2% o oedolion yng **NGWYNEDD** wedi adrodd eu bod yn teimlo eu bod yn perthyn i'w cymuned.

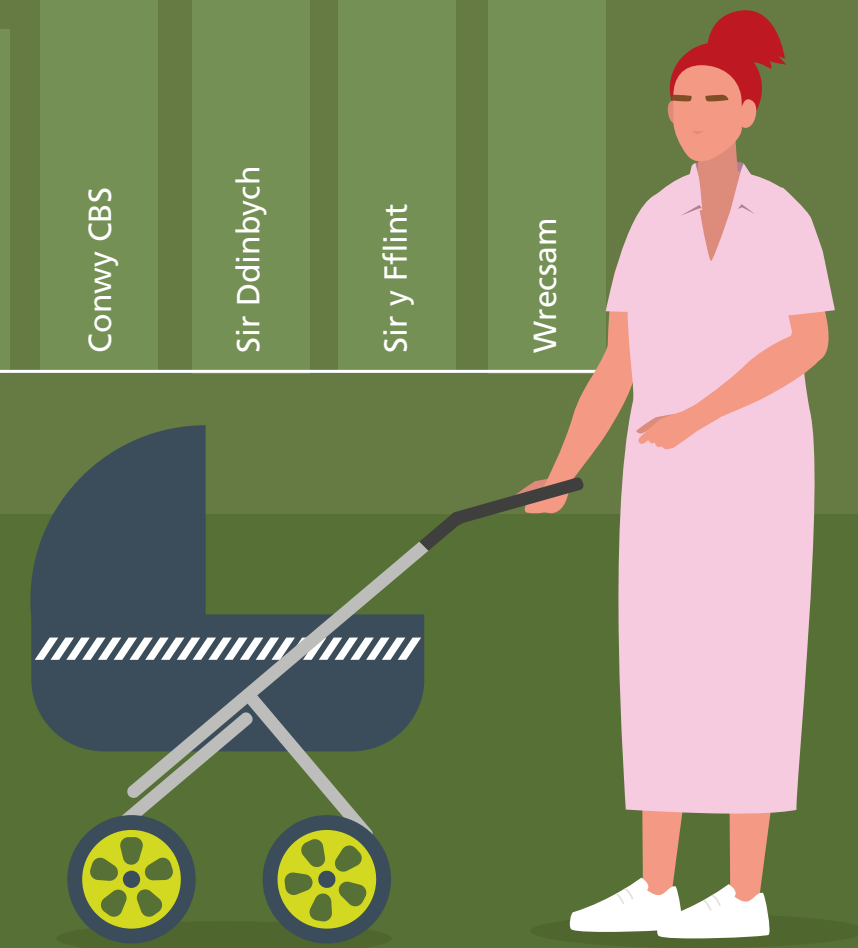
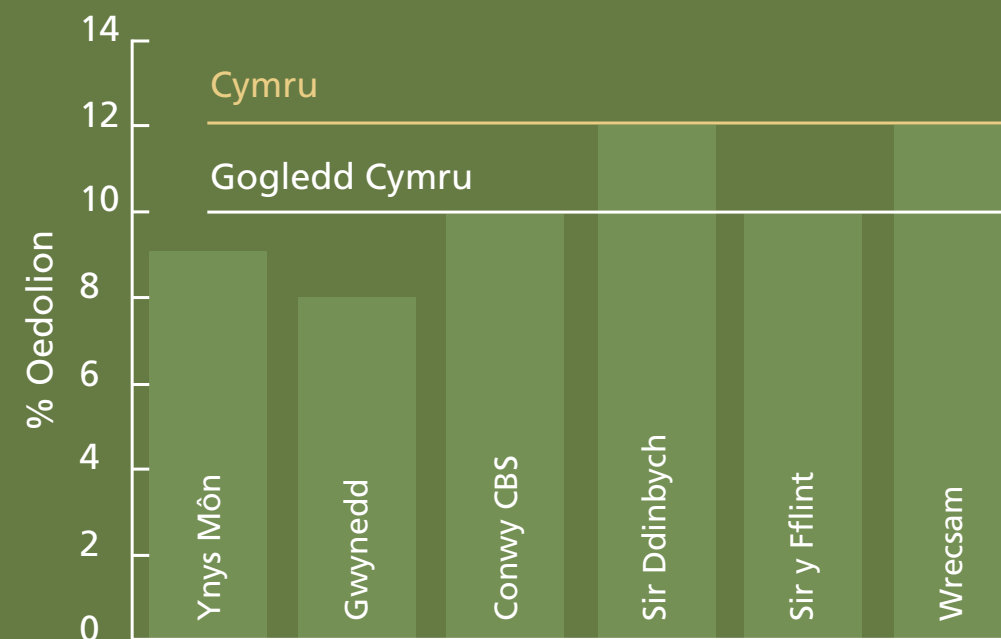
16% o oedolion yng **NGWYNEDD** yn adrodd teimlo'n unig sy'n uwch na chyfartaledd Cymru (15%)

Mae mwy o bobl 65 a hŷn yn byw ar eu pen eu hunain yng **NGWYNEDD** (16.6%) na gweddill Cymru (13.7%) a gweddill rhanbarth BIPBC (14.9%)

Mae gan **GWYNEDD** y nifer uchaf o farwolaethau o ganlyniad i hunanladdiad fesul 100,000 y boblogaeth ar 14.2 mae hyn yn uwch na chyfartaledd Cymru (12) a chyfartaledd BIPBC (11.5)

0.94% o oedolion yn **ARFON** yn derbyn cefnogaeth ar gyfer eu hiechyd meddwl gan eu Meddyg Teulu

% o oedolion (16 a hŷn) sy'n adrodd eu bod yn cael triniaeth am eu hiechyd meddwl ar hyn o bryd

BYW GYDA CHYFLWR TYMOR HIR YN ARFON

Mae gan WYNEDD boblogaeth o bobl dros 65 mlwydd oed, gydag amcanestyniad poblogaeth yn awgrymu twf sylweddol a pharhaus yn y nifer o bobl hŷn

Mae niferoedd cynyddol o bobl hŷn yn debygol o arwain at nifer cynyddol o bobl yn profi problemau sy'n gysylltiedig â henaint, megis heintiau cronig corfforol a synhwyrdd, dementia a chwympo, i gyd oll yn cael effaith negyddol bosibl ar les pobl yn gyffredinol

Amcangyfrif o'r nifer o bobl 65 a hŷn sy'n byw gyda dementia yng NGWYNEDD yw 2,018. Mae hyn yn debygol o gynyddu i tua 3,085 erbyn 2040

Mae llai o ddiweithdra i'r sawl â chyflyrau iechyd yng NGWYNEDD na chyfartaledd Cymru

Mae 80 o bobl â nam sylweddol ar eu golwg yng NGWYNEDD rhwng 18-64 mlwydd oed, a 197 o bobl dros 65 mlwydd oed

Mae 294 o bobl ag anableddau synhwyrdd heb nam ar y golwg rhwng 18-64 mlwydd oed, a 935 dros 65 mlwydd oed

0.58% o oedolion yn ARFON yn byw gyda dementia

Mae canran y bobl â salwch cyfyngus hirdymor yn ARFON yn 18.9%.

The number of people with a limiting long-term illness is significantly below the Wales average in the following electoral wards:

- Menai (Bangor) (7.7%)
- Garth (13.5%)
- Dewi (14.9%)
- Deiniol (10.7%)

Mae wardiau etholiadol yn ystadegol sylweddol is na chyfartaledd Cymru (22.7%)

Ward etholiadol Cadnant yw'r unig ward sy'n ystadegol sylweddol uwchben cyfartaledd Cymru (17.3%) yn nhermau pobl sy'n byw â salwch cyfyngus hirdymor

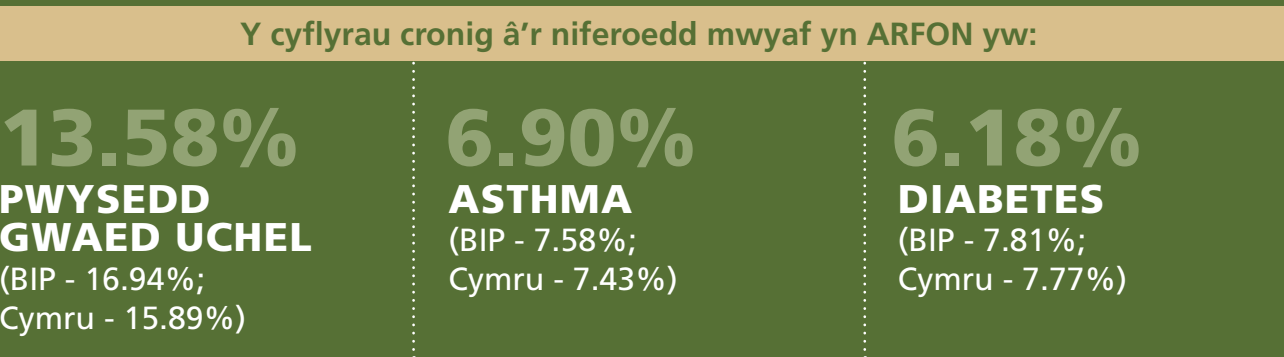
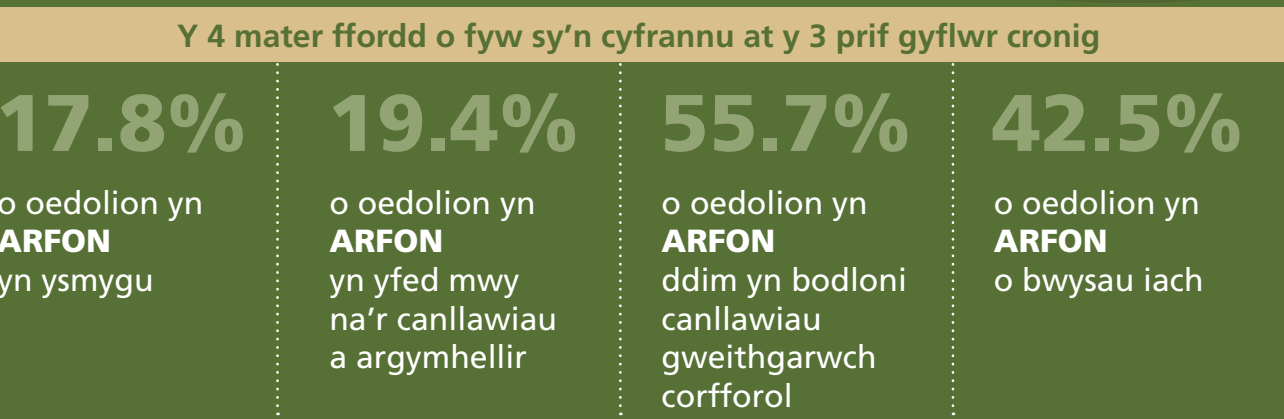

Prif achos colli blynyddoedd o fywyd ar gyfer y sawl dan 75 yng NGWYNEDD yw Clefyd Coronaidd y Galon

20.4% o bobl o oedran gweithio yng NGWYNEDD yn graidd i Ddeddf Cydraddoldeb neu ag anabledd sy'n eu cyfyngu rhag gweithio

ARFON

CYFLWR CRONIG	ARFON (%)	BIP (%)	CYMRU (%)
Clefyd Coronaidd y Galon	2.71	3.79	3.61
Clefyd Rhwystrol Cronig yr Ysgyfaint	2.64	2.71	2.38
Ffibrilio	1.87	2.57	2.43
Methiant y Galon	0.74	1.15	1.11
Canser	2.99	3.71	3.28
Strôc	1.64	2.17	2.17
Epilepsi	0.89	0.95	0.97
Osteoporosis	0.56	0.71	0.64

YMGYSYLLTIAD POBL GYDA GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN ARFON

Yng Ngwynedd...

- Mae derbyniadau i'r ysbyty ar gyfer cancer wedi parhau i ostwng
- Mae derbyniadau ar gyfer clefyd cardiofasgwlar wedi gostwng hefyd
- Mae hyd gyfartalog arhosiad ar gyfer derbyniadau brys wedi cynyddu
- Bu cynnydd mewn derbyniadau brys ar gyfer cyflyrau resbiradol
- Mae derbyniadau i'r uned gofal dwys wedi bod yn eithaf sefydlog ledled **GWYNEDD**
- Er gwaethaf poblogaeth **GWYNEDD** sy'n heneiddio, mae cyfraddau toriadau i glun y sawl sy'n 65 a hŷn yn is yng **NGWYNEDD** (541.6) o'i gymharu â Chymru (579.0 fesul 100,000 y boblogaeth).
- Mae gan **WYNEDD** yr ail gyfradd isaf o doriadau i'r clun o bob Awdurdod Lleol Gogledd Cymru
- Yn **ARFON**, mae 9.5% o oedolion yn darparu gofal anffurfiol, gyda 58.3% o'r rheiny yn darparu dan 19 awr o ofal bob wythnos, a 27.9% yn darparu dros 50 awr o ofal yr wythnos
- Bu 705 o blant yn derbyn gofal a chefnogaeth yn 2019
- 23.9 fesul 100,000 o blant y boblogaeth ar y gofrestr amddiffyn plant
- Yn 2020 roedd 825 o blant yn derbyn gofal a chefnogaeth yng **NGWYNEDD**.
- Yn 2020 roedd 18% o blant yn derbyn gofal broblemau gydag iechyd meddwl
- Yn 2020 roedd gan 26% o blant yn derbyn gofal a chefnogaeth yng **NGWYNEDD**, anabled
- Yn 2020 roedd 85% o blant a oedd yn derbyn gofal a chefnogaeth yn derbyn gwiriadau gwyllo iechyd diweddar
- Roedd 25 asesiad am ofal a chefnogaeth ar gyfer gofalcwyr anffurfiol a gynhaliwyd yn 2018/19 yng **NGWYNEDD**. O'r 'rhain, arweiniodd 3 at gynllun cefnogaeth

9,778

o bobl 65+ yng **NGWYNEDD** ddim yn gallu rheoli un gweithgaredd hunan-ofal o leiaf - mae'r patrwm hwn yn debygol o gynyddu i oddeutu 10,892 yn 2035

5,302 OEDOLYN

Yng **NGWYNEDD** mae 5,302 oedolyn yn derbyn 8,774 gwasanaeth gofal cymdeithasol.

5,309 ASESIAD

Roedd 5,309 o asesiadau ar gyfer gofal a chefnogaeth yn 2020/21

65+ OED

4,259 oedolyn dros 65 mlwydd oed. Mae 7,219 o wasanaethau yn cael eu derbyn gan oedolion dros 65 mlwydd oed

225 POBL

O'r rheiny, cafodd 225 gynllun gofal

85+ OED

2,153 oedolyn dros 85 mlwydd oed. Mae 3,800 o wasanaethau yn cael eu derbyn gan oedolion dros 85 mlwydd oed

4,070 OEDOLYN

wedi derbyn cefnogaeth gan y gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chefnogaeth yn 2020/21

290 OEDOLYN

wedi defnyddio cartrefi gofal gyda nyrsio yn 2020/21

54%

o oedolion wedi derbyn cefnogaeth gan y gwasanaeth IAA yn 2020/21, ac ni chysyllton nhw â'r gwasanaeth eto am 6 mis

818 OEDOLYN

wedi defnyddio cartrefi gofal (heb nyrsio) yn 2020/21

85.3 OED

Oedran cyfartalog yr oedolion oedd yn mynd i gartrefi gofal preswyl yn 2020/21 oedd 85.3

1,554 OEDOLYN

wedi derbyn gofal cartref yn 2020/21

833.6 DIWRNOD

Treuliodd oedolion 833.6 o ddyddiau mewn gofal preswyl ar gyfartaledd yn 2020/21

Proffiliau'r Ardal Leol: Rhestr o'r Ffynonellau Data

Disgrifiad o'r Data		Ffynhonnell y Data
YR ARDAL LEOL		
Maint y boblogaeth yn ôl Awdurdod Lleol	StatsCymru	
Maint y boblogaeth yn ôl oedran		
Rhagamcaniadau o'r boblogaeth	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Ethnigrwydd	StatsCymru	
Nifer y bobl sy'n siarad Cymraeg	Arolwg Cenedlaethol Cymru	
Nifer y bobl sy'n galw eu hunain yn LHD	Y Swyddfa Ystadegau Gwladol	
Asedau cymunedol	Cynllun Tymor Canolig Integredig Gofal Sylfaenol	
BYWYD YN YR ARDAL LEOL		
Nifer y bobl sy'n ddi-waith	StatsCymru	
Nifer y plant sy'n byw mewn tlodi	Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd	
Nifer y bobl sy'n byw mewn tlodi tanwydd	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru	
Nifer y bobl sydd heb wres canolog	Cyfrifiad 2011	
Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Nifer yr oedolion sy'n llwgu	Prifysgol Sheffield, Map Ansicrwydd Bwyd	
Nifer yr oedolion sy'n ei chael yn anodd bwyta digon o fwyd		
Nifer yr oedolion sy'n poeni am beidio â chael digon i'w fwyta		
Nifer y bobl sy'n teimlo bod eu cartrefi'n cefnogi eu lles	StatsCymru	
% yr asesiadau tai sydd heb unrhyw beryglon categori un	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Nifer yr aelwydydd sy'n anfwriadol ddigartref	StatsCymru	
Nifer y bobl sy'n rhentu gan landlord cymdeithasol	Cyfrifiad 2011	
Nifer yr aelwydydd sydd heb gar na fan		
Nifer yr aelwydydd sydd â phensiynwyr yn unig yn byw yno		

Disgrifiad o'r Data		Ffynhonnell y Data	
IECHYD CORFFOROL POBL YN YR ARDAL LEOL			
Ysmygu mewn oedolion 16 oed a hŷn		Arolwg Cenedlaethol Cymru	
% yr oedolion (16 oed a hŷn) sy'n dweud eu bod yn yfed mwy na'r canllawiau a argymhellir			
Oedolion oedran gweithio sydd â phwysau iach		Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd	
Oedolion sy'n bwyta pum dogn o ffrwythau neu lysiau bob dydd		StatsCymru	
Gweithgarwch corfforol mewn oedolion 16 oed a hŷn		Arolwg Cenedlaethol Cymru	
% y plant 4 oed, sydd wedi cael y brechlynnau y dylen nhw fod wedi eu cael		Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Disgwyliad oes yn ôl rhyw		StatsCymru	
Disgwyliad oes iach adeg geni, gwrywod a benywod		Fframwaith Canlyniadau Iechyd Cyhoeddus Cymru	
% y plant sy'n dweud eu bod yn iach			
Sgrinio Serfigol		Is-adran Sgrinio Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Pobl sy'n manteisio ar wasanaethau Sgrinio Coluddion			
Gwasanaeth sgrinio Ymlediad Aortaidd yn yr Abdomen sy'n cael ei gynnig / ei dderbyn			
Faint sy'n cymryd y brechlyn MMR		Cynllun Tymor Canolig Integredig y Clwstwr	
% sy'n bwydo ar y fron ar ddiwrnod 10		Fframwaith Canlyniadau Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Oedolion oedran gweithio (16 i 64 oed) iach		Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Oedolion hŷn (65+ oed) iach			
IECHYD MEDDWL POBL YN YR ARDAL LEOL			
Lles meddyliol ymhlith oedolion, cyfartaledd wedi'i safoni yn ôl oedran		Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	
Bodddhad â bywyd ymhlith oedolion oedran gweithio a phobl hŷn			
% yr oedolion sy'n dweud eu bod yn teimlo'n unig			
Ymdeimlad o gymuned		Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd	
% yr oedolion sy'n dweud eu bod yn teimlo'u bod yn perthyn i'w cymuned leol		StatsCymru	
% y bobl sy'n defnyddio gwasanaethau gofal cymdeithasol sy'n dweud eu bod yn teimlo'n rhan o'u cymuned leol			
% y bobl sy'n defnyddio gwasanaethau gofal cymdeithasol sy'n dweud eu bod yn gallu gwneud y pethau sy'n bwysig iddyn nhw			
Nifer y bobl dros 65 oed sy'n byw ar eu pen eu hunain		Cyfrifiad 2011	
Nifer y cleifion sydd ar gofrestr clefydau QOF ar gyfer iechyd meddwl		Cronfa Ddata QOF	
Derbyniadau i gyfleusterau iechyd meddwl gan y bwrdd iechyd lleol		StatsCymru	
Marwolaethau o hunanladdiad, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth, pob person 10 oed a hŷn		Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru	

Disgrifiad o'r Data	Ffynhonnell y Data
BYW GYDA CHYFLWR HIRDYMROR YN YR ARDAL LEOL	
Nifer y bobl sy'n cael trafferth gyda gweithgareddau bywyd beunyddiol	StatsCymru
Bwlch mewn cyflogaeth ar gyfer pobl sydd â chyflwr iechyd hirdymor	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Rhagfynegiad o nifer y bobl dros 65 oed sy'n byw gyda dementia	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
Nifer y cleifion ar gofrestr clefydau QOF ar gyfer dementia	Cronfa Ddata QOF
% o bobl oedran gweithio sydd ag anabledd craidd neu anabledd sy'n cyfyngu ar eu gallu i weithio yn ôl y Ddeddf Cydraddoldeb	Y Swyddfa Ystadegau Gwladol
Nifer y bobl sydd ag anabledd corfforol / synhwyraidd ond heb nam ar eu golwg	StatsCymru
Nifer y bobl sydd â nam difrifol ar eu golwg	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
% y bobl sydd â salwch cyfyngus hirdymor	
Canran y cleifion sydd wedi eu cofrestru â chyflwr cronig	Cronfa Ddata QOF
FAINT MAE POBL YN YMWNEUD Â GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN YR ARDAL LEOL	
Derbyniadau canser, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth	Mapiau Iechyd Cymru
Derbyniadau clefydau cardiofasgwlaidd, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth	
Derbyniadau Brys Anadlol, EASR fesul 100,000 o'r boblogaeth	
Derbyniadau Brys, hyd arhosiad cymedrig (dyddiau), pob person	
Torri cluniau ymhlith pobl hŷn (65 oed a hŷn)	Fframwaith Canlyniadau Iechyd y Cyhoedd
Derbyniadau i'r ysbyty oherwydd codymau	Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru
Darparu gofal di-dâl	Cyfrifiad 2011
% y bobl sy'n fodlon â'u gallu i gyrraedd/cael mynediad at y cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd eu hangen arnyn nhw	StatsCymru
Nifer y plant sy'n derbyn gofal a chymorth	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
% y plant sy'n derbyn gofal a chymorth sydd ag anabledd	
% y plant sy'n derbyn gofal a chymorth sydd â phroblemau iechyd meddwl	
% y plant sy'n derbyn gofal a chymorth sydd â gwiriadau cyfredol ar gadw gwyliadwriaeth ar iechyd plant	
Nifer yr asesiadau o anghenion cymorth ar gyfer gofalwyr a wnaed yn ystod y flwyddyn	
Nifer yr asesiadau o anghenion cymorth ar gyfer gofalwyr a wnaed yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at gynllun cymorth	
Nifer yr oedolion sy'n derbyn gwasanaethau, pob person yn ôl grŵp oedran	StatsCymru
Nifer yr oedolion sy'n derbyn cymorth gan y gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor, Cymorth yn ystod y flwyddyn	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
Nifer y bobl dros 65 oed sydd methu â chyflawni o leiaf un gweithgaredd hunanofal	StatsCymru

Disgrifiad o'r Data	Ffynhonnell y Data
FAINT MAE POBL YN YMWNEUD Â GWASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN YR ARDAL LEOL (PARHAU)	
Nifer yr asesiadau o anghenion gofal a chymorth a wnaed yn ystod y flwyddyn	Set Ddata Gofal Cymdeithasol Cenedlaethol i Gymru
Nifer yr asesiadau o anghenion gofal a chymorth a wnaed yn ystod y flwyddyn a arweiniodd at gynllun cymorth	
Nifer y gwasanaethau a dderbyniwyd gan oedolion yn ystod y flwyddyn	
Nifer yr oedolion a gafodd eu cefnogi yn ystod y flwyddyn	
Nifer y gwasanaethau cartrefi gofal i oedolion (gyda nyrsio) a dderbyniwyd gan oedolion dros 65 oed yn ystod y flwyddyn	
Nifer y gwasanaethau cartrefi gofal i oedolion (heb nyrsio) a dderbyniwyd gan oedolion dros 65 oed yn ystod y flwyddyn	
Nifer y gwasanaethau gofal cartref a dderbyniwyd gan oedolion dros 65 oed yn ystod y flwyddyn	
PROFIAD POBL O WASANAETHAU IECHYD A GOFAL YN YR ARDAL LEOL	
Adborth ansoddol ar brofiadau pobl o wasanaethau gofal cymdeithasol	Adroddiad Blynnyddol Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol

Os hoffech ragor o wybodaeth am y Proffil Pen hwn, anfonwch
e-bost at **Jo Flannery**, Uwch Reolwr Cynllunio Iechyd,
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
E-bost: jo.flannery@wales.nhs.uk